

MOTIE – Renkum Verbindt 2.0: van voucherprogramma naar bewonersbudget

De gemeenteraad van Renkum, in vergadering bijeen op 30 september 2026,

Wij weten dat:

- Renkum Verbindt is ontstaan vanuit de wens om inwoners ruimte en middelen te geven om zelf initiatieven te ontwikkelen die bijdragen aan ontmoeting, sociale cohesie, leefbaarheid, (maatschappelijke) betrokkenheid en de vitaliteit van de zes dorpen;
- de eerste rondes van Renkum Verbindt hebben laten zien dat inwoners daadwerkelijk gebruikmaken van deze mogelijkheid en dat er een grote diversiteit aan bewonersinitiatieven ontstaat;
- inwoners via Renkum Verbindt niet alleen financiële middelen kunnen bijdragen, maar ook vrijwilligers, kennis, materialen en andere middelen kunnen inzetten;
- het digitale platform inmiddels een infrastructuur biedt waarop initiatieven zichtbaar kunnen worden gemaakt en inwoners elkaar kunnen vinden;
- uit de evaluatie van Renkum Verbindt blijkt dat de uitvoeringskosten in verhouding tot het bedrag dat rechtstreeks bij initiatieven terechtkomt aanzienlijk zijn;
- de gemeente Renkum bestaat uit zes dorpen met elk een eigen karakter en lokale gemeenschap;
- verschillende gemeenten in Nederland ervaring hebben opgedaan met vergelijkbare instrumenten als Renkum verbindt, maar andere gemeenten met bewonersbudgetten en burgerbegrotingen waarbij inwoners binnen vooraf vastgestelde gemeentelijke kaders daadwerkelijk zeggenschap krijgen over de besteding van publieke middelen;
- de gemeenteraad van Renkum eerder heeft uitgesproken ruimte te willen geven aan inwonersinitiatieven en dorpsgericht werken te willen versterken;
- het resultaat van de jaarrekening 2025 is toegevoegd aan de algemene reserve en kan worden ingezet voor incidentele uitgaven zoals de pilot Renkum Verbindt;

Wij denken dat:

- de positieve maatschappelijke effecten en de betrokkenheid van inwoners aanleiding geven om Renkum Verbindt niet af te bouwen, maar juist door te ontwikkelen;
- de gemeenteraad het wenselijk vindt dat een zo groot mogelijk deel van het beschikbare budget daadwerkelijk ten goede komt aan inwonersinitiatieven;
- de huidige systematiek relatief veel uitvoerings-, communicatie- en administratieve werkzaamheden en kosten met zich meebrengt;

- een groter aandeel van het beschikbare budget rechtstreeks naar bewonersinitiatieven kan gaan;
- inwoners mogelijk beschikken over veel kennis, ervaring en deskundigheid die bij de beoordeling en uitvoering van initiatieven beter kan worden benut;
- vrijwillige inzet, sponsoring, materialen, kennis en andere vormen van maatschappelijke cofinanciering de maatschappelijke opbrengst van gemeentelijke middelen kunnen vergroten;
- bewoners zeggenschap moeten houden over de besteding van middelen, terwijl de gemeente verantwoordelijk blijft voor wettelijke kaders, rechtmatigheid, financiële controle en democratische verantwoording;
- als er sprake is van een afspiegeling van de dorpen en hun keuzes transparant worden verantwoord;
- een geleidelijke ontwikkeling van Renkum Verbindt 1.0 via Renkum Verbindt 2.0 naar een structureel bewonersbudget een passende manier kan zijn om inwoners meer zeggenschap te geven over hun leefomgeving;

Wij dragen het college op:

1. de pilot Renkum Verbindt in 2027 voort te zetten;
2. hiervoor incidenteel maximaal € 150.000 op te nemen in de begroting 2027, te dekken uit de algemene reserve en dit expliciet te betrekken bij de besluitvorming over de begroting 2027;
3. het uitgangspunt te hanteren dat een substantieel groter deel van het budget rechtstreeks ten goede komt aan bewonersinitiatieven;
4. De raad vóór de start van de eerste ronde in 2027 de evaluatie van de rondes 2025 en 2026 te doen toekomen, inclusief de verhouding tussen uitvoeringskosten en middelen die bij initiatieven terechtkomen, en daarbij uit te werken hoe deze verhouding kan groeien richting 80/20; of gemotiveerd een andere verhouding na te streven als hogere organisatielasten een duidelijke maatschappelijke meerwaarde opleveren;
5. met de raad in een later stadium in gesprek te gaan over de mogelijkheid om structureel ruimte te creëren in de begroting voor Renkum Verbindt en hoe dit door kan ontwikkelen naar een vorm van bewonersbudgetten of burgerbegrotingen zoals in andere gemeenten al wordt gedaan;

en gaat over tot de orde van de dag.

Fracties van: GB! Lokaal op 1, PRO, D66, CDA